ירושלים נשקפת אל הים

מאת: אליעזר בן־יהודה

ירושלים נשקפת אל הים. מן הר הזיתים אפשר לראות את הים הגדול, ים־תיכון, ים־יפו. אבל לא רואים אותו. בין ירושלים לבין הים עומדים הרי יהודה, הרי שפלה, הרי חוף. ירושלים יושבת על הר, והים יושב בעמק רחוק. אי־אפשר לראות מן ירושלים את הים, אי־אפשר לשמוע את הים, אי־אפשר לדעת מה הים עושה. ירושלים לא יודעת מה הים עושה.

ירושלים לא יודעת מה הים עושה, אבל ירושלים חולמת על הים. בכל יום ויום ירושלים חולמת על הים. בבוקר ירושלים חולמת על הים, בצהרים ירושלים חולמת על הים, בערב ירושלים חולמת על הים. בלילה ירושלים חולמת על הים. ירושלים חולמת על הים כי ירושלים לא יודעת מה הים עושה. ירושלים לא יודעת מה הים עושה, אבל ירושלים חולמת שהים עושה דברים יפים. ירושלים חולמת שהים עומד ומביט בה. ירושלים חולמת שהים אומר לה דברים יפים. ירושלים חולמת שהים אומר לה דברים יפים, אבל ירושלים לא יודעת מה הים אומר לה. ירושלים לא יודעת מה הים אומר לה, אבל ירושלים חולמת שהים אומר לה דברים יפים.

ירושלים לא יודעת מה הים עושה, אבל ירושלים חולמת שהים עומד ומביט בה. ירושלים חולמת שהים אומר לה דברים יפים. ירושלים חולמת שהים אומר לה דברים יפים, אבל ירושלים לא יודעת מה הים אומר לה. ירושלים לא יודעת מה הים אומר לה, אבל

פיו לקני רבן יוחנן בן זכאי, ותלמידו מלקניו. ישב והיה בוכה. אמר לו, מפני מה אתה בוכה. אמר לו, מפני שתלמידי מלקניך כאדם שתלמיד מלקניו מתה שחין. אמר לו, בני, כשם שעלה רים פיך מלקני, כך יעלה רים חשי תורת מפיך לשמים. אמר לו, בני, בן מי אתה. אמר לו, בן חורקנוס אני. אמר לו, נחלא בן גדולי עולם אתה, ולא חייס מגיד לי. אמר לו, חייה, היום אתה טועד אצלי. אמר לו, כבר סעדתי אצל אכסניא שלי. אמר לו, ומי הוא אכסניא שלך. אמר לו, רבי יהושע בן חנניה, ורבי יוסי הכהן. שלח ושאל אכסניא שלו, אמר להם, אצלכם סעד אליעזר היום? אמרו לו, לאו. נחלא. יש לו שמונת ימים שלא טעם כלום. אחרי כן הלכו רבי יהושע בן חנניה ורבי יוסי הכהן ואמרו לו לרבן יוחנן בן זכאי, נחלא יש לו שמונת ימים שלא טעם כלום.

פרק שני

אמרו: בניו של חורקנוס לאביהם, צא לך לירושלים ונדע את מנה אליעזר מזקניך. ועלה לירושלים לבדותו, ומצא שם יום טוב לרבן יוחנן בן זכאי, וסיו כל גדולי המדינה סועדין אצלו, בן ציצית הכסת, ונקדימון בן גוריון, ובן בלבא שבוע. ולמה נקרא שמו בן ציצית הכסת, שהיה מסב למעלה מגדולי ירושלים. אמרו על נקדימון בן גוריון, שהיה לו מזון שלשת סאים קמח לכל אחד ואחד שהיו בירושלים. אמרו עליו על בן בלבא שבוע, שהיה לו בית ארבע פורין של גפות מוחנין בקוסב. אמרו לו, חרי אביו של רבי אליעזר בא. אמר להם,

באור

עם לימוד מסים מוכל קרוות תרמס עד מעמס סיו ריים לע, וכן כותבים בסדר״ת רגל טעם, מלה מכל דבר מים לן טעם: מ״ב וגרת את בנך, כי קפרנו מלע מסנים מח מביו לעת זקנתו, ולמר מומו בחוך ממיו ימלוק נמלם מוס נעוס; ולמה נקרא שמו בן ציצית הכסת כו׳, ניטין ע׳ מ׳ מסים ניומו כי מ״ל מסים כקנו. מומלת בין גדולי כומי ע״כ, וכבכוך עכך לן ממעמ מסים לסיו הגי׳ בסדר״ת כמו מסומ בגמרת עם: אמרו לו חרי אביו כו׳, לכיב״ת ממכן;

עשו לו מקום, ועשו לו מקום והושיבו אותו אצלו. ונטו עיניו דרבי אליעזר, אמר לו, אמר לנו דבר אחד מן התורה. אמר לו, בני, אמשל לך משל למה הדבר דומה, לבור הנה שאינו יכול להוציא מים יותר ממה שהיה מוציא. כך אני אינו יכול לומר דברי תורה יותר ממה שקבלתי משה. אמר לו, אמשל לך משל למה הדבר דומה, למעין זה שהוא נובע ומוציא מים, ויש רבים להוציא מים יותר ממה שקבלו מעיני. כך אתה יכול לומר דברי תורה יותר ממה שקבלו מעיני. אמר לו, שמא מפני אתה מתביש, הריני עומד מעצלך. עמד בן יוחנן וסלך לו לחוץ, והיה רבי אליעזר יושב ודורש ופנין מאירות כאור הסמה, וקרנותיו יוצאות כקרנוסיו של משה, ואין אדם יודע אם יום ואם לילה. בא בן יוחנן מאחוריו ונשקו על ראשו. אמר לו, אשריכם אבותיכם יצחק ויעקב שיצא זה מחלציכם. אמר חורקנוס, למי אמר כך. אמרו לו, לאליעזר בנך. אמר להם, לא כך היה לו לומר, אלא אשרי אני שיצא זה מחלצי. היה רבי אליעזר יושב ודורש, ואביו עומד על רגליו. כיון שראה אביו עומד על רגליו, נבהל. אמר לו, אבא, שב. שאיני יכול לומר דברי תורה ואתה עומד על רגליך. אמר לו, בני, לא על כך באתי, אלא לבדותך מוכסי. ועתה שבאתי לראותך וראיתי כל השבח הזה, הרי אסיך מגדים מהם, והם נתונים לך במתנה. אמר לו, נהרי אני ״איני שנה כאחד מהם. אלו מרקעות בששתי מלקני שקדוש־ברוך־הוא, היה לסניו לתן לי, שנאמר, לתי הארץ ומלואה תבל וישבי בה (תהלים כד א). ואלו כסף וזהב בששתי, היה גותן לי, שנאמר, לי הכסף ולי הזהב נאם ה׳ צבאות (חגי ב ח). אבא לא בששתי מלקני הקדוש־ברוך־הוא אלא תורה בלבד, שנאמר, על־כן כל־פקודי כל ישרתי, כל־

ארח שקר שנאתי (תהלים קיט קכח).